

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 137 leden, te weten:

Albayrak, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Atsma, Augusteijn-Esser, Bakker, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Bolkestein, Van Bommel, Bos, Buijs, Bussemaker, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Van Dijke, Dijkstal, Dittrich, Van den Doel, Van Dok-van Weele, Duijkers, Duivesteijn, Eisses-Timmerman, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Hillen, Van der Hoek, Hoekema, Hofstra, De Hoop Scheffer, Kalsbeek-Jasperse, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Koenders, Kortram, Kuijper, Leers, Luchtenveld, Marijnissen, E. Meijer, Th.A.M. Meijer, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Nicolai, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oplaat, Örgü, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Poppe, Ravestein, Rehwinkel, Reitsma, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmöller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Santi, Schimmel, Schoenmakers, Schreijer-Pierik, Schutte, Smits, Spoelman, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Udo, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Verhagen, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, Voorhoeve, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Vouïte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, De Wit,

Witteveen-Hevinga, Van Zijl, Zijlstra en Van Zuijlen,

en de heren Peper, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, De Grave, minister van Defensie, K.G. de Vries, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Herfkens, minister voor Ontwikkelingssamenwerking, mevrouw Adelmund, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heren Van Hoof, staatssecretaris van Defensie, en Hoogervorst, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Patijn en Timmermans, wegens verblijf buitenslands;

Van den Akker en Rabbae, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Lambrechts, Brood, Van der Hoeven, Dijkma, Kortram en Apostolou, wegens verblijf buitenslands, de gehele week;

Belinfante, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de

Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ik geef het woord aan de heer Te Veldhuis tot het uitbrengen van verslag namens de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven.

De heer **Te Veldhuis**, voorzitter der commissie: Mevrouw de voorzitter! De commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de stukken onderzocht die betrekking hebben op de heer A. Mosterd te Putten.

De commissie is eenparig tot de conclusie gekomen dat hij terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De commissie stelt u daarom voor om hem toe te laten als lid van de Kamer. Daartoe dient hij wel eerst de eden af te leggen, zoals die zijn voorgeschreven bij de wet van 27 februari 1992, Staatsblad nr. 120.

De commissie verzoekt u tot slot om de Kamer voor te stellen het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik dank de commissie voor haar verslag en stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze weekeditie.)¹

De **voorzitter**: De heer Mosterd is in het gebouw der Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier hem binnen te leiden.

Nadat de heer Mosterd door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven eden af.

De heer Mosterd wordt benoemd tot Kamerlid voor het CDA

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met het lidmaatschap van de Kamer. Ik verzoek u eerst de presentielijst te tekenen en dan in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Verhagen aan de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, over **subsidieverlening door haar voorganger aan Awepa**.

□

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! Allereerst dank ik de minister voor de schriftelijke antwoorden die wij hedenochtend kregen. Daardoor hebben wij beter zicht gekregen op de Nederlandse subsidiëring van Awepa en het AEI. Daaruit blijkt dat Nederland zo'n 1,6 mln., eventueel oplopend tot 2 mln., subsidie heeft verleend aan deze instellingen. De recente evaluatie van enkele donorlanden over het functioneren van deze hulporganisaties is op een aantal terreinen tamelijk vernietigend. Behalve dat er ongetwijfeld ook goede projecten zijn, blijkt er een

hoop mis te zijn. De organisatie is autocratisch, geheimzinnig en defensief. De doelstellingen zijn onduidelijk. Er is weinig helderheid over de projectkosten en de overheadvergoedingen. Ook binnen de Europese Commissie wordt uitgegaan van een vaststaand gebrek aan nauwkeurigheid in het financiële beheer. Jaarrekeningen zouden dubieus zijn. Er zou sprake zijn van een onacceptabele overhead. Zijn deze negatieve conclusies voor de minister aanleiding om de directe of indirecte Nederlandse subsidie stop te zetten? Volgens mij moet deze kwestie niet nog eens worden beoordeeld. Ik vraag de minister om de subsidie op te schorten.

Blijkens de evaluatie van de Europese Commissie zou er strijdigheid zijn met de Nederlandse wetgeving. Kan de minister daarop reageren?

Ik heb ook nog een aantal vragen over de ondersteuning door de ambtsvoorganger van mevrouw Herfkens, minister Pronk. Op grond waarvan besloot de vorige minister voor Ontwikkelingssamenwerking, minister Pronk, subsidie toe te kennen voor het sturen van waarnemers naar Namibië tegen het uitdrukkelijke advies van de ambtenaren op het ministerie in?

Welke stappen heeft de vorige minister voor Ontwikkelingssamenwerking genomen naar aanleiding

van een memorandum van de Nederlandse ambassade in Maputo, waarin wordt gemeld dat de toegevoegde waarde van het werk van Awepa in het lokale vredesproces niet steeds duidelijk is en zelfs een versturende invloed heeft gehad?

Waarom is er geen gehoor gegeven aan de oproep van de Nederlandse ambassade te Maputo tot het uitvoeren van een accountantscontrole naar de Awepa-activiteiten in Mozambique?

Hoe heeft het kunnen gebeuren dat de vorige minister voor Ontwikkelingssamenwerking diverse serieuze aanwijzingen van zijn ambtenaren over mogelijke financiële misstanden schijnbaar willens en wetens heeft genegeerd?

Waarom is tegen het ambtelijk advies in een forse overschrijding van de overheadkosten van het project in Mozambique door de minister geaccepteerd, terwijl de overheadkosten al aanmerkelijk hoger waren dan gebruikelijk?

Ziet de huidige minister nog mogelijkheden om deze overschrijding terug te vorderen?

□

Minister **Herfkens**: Voorzitter! Ter geruststelling van de heer Verhagen merk ik op dat er op dit moment geen door mijn ministerie financieel ondersteunde activiteiten van Awepa lopen. De laatste subsidie van de ambassade in Harare had betrekking op een bedrag van f 20.000 voor een bijdrage in de kosten van een conferentie van de EU en Saddac te Harare over geweld tegen vrouwen en kinderen. Die conferentie heeft in maart jongstleden plaatsgevonden. Dat is allemaal verleden tijd.

De heer Verhagen verwijst voorts naar het NRC-artikel waarin uit een brief van de Europese Commissie wordt geciteerd, maar dat is een brief uit 1997 waarin inderdaad werd gesteld, dat er in de jaarrekening van Awepa verborgen reserves zaten. Dat mag niet van de Europese Commissie. Dat mag ook niet volgens de Nederlandse wet. Dat is ook tegen Awepa gezegd. Vervolgens zijn er maatregelen genomen. Een zodanig verwijt zal de heer Verhagen dan ook niet tegenkomen in de brief van de Europese Commissie van 1998.

Ik ga nu in op de concrete vragen van de heer Verhagen. In de eerste plaats vroeg hij waarom mijn